

Szkoła Nauk o Języku i Literaturze Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Centrum Badań Przekładoznawczych przy Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego
Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk
Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

zapraszają na

**II KONGRES POLSKIEGO PRZEKŁADOZNAWSTWA:
EPOKA ZWROTÓW
23–25 września 2025 roku w Poznaniu**

Za początek nowoczesnego polskiego przekładoznawstwa przyjmuje się zwykle rok wydania *Wstępu do teorii tłumaczenia* Olgierda Wojtasiewicza (1957), lecz I Kongres Polskiego Przekładoznawstwa odbył się dopiero przed dwoma laty. Zorganizowany przez Centrum Badań Przekładoznawczych przy Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w dniach 19–21 maja 2022 roku na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, I Kongres był fundacyjnym dla środowiska polskich przekładoznawczyń i przekładoznawców naukowym wydarzeniem, które pod hasłem „Koncepcje – metodologie – działania” miało służyć przede wszystkim rozpoznaniu i ocenie aktualnego stanu polskiego przekładoznawstwa. Kongres spełnił i ten, i inne cele: rekonesansowo-diagnostyczne, integracyjne, konsolidacyjne, promocyjne oraz inicjatywotwórcze, a jego bezpośrednim skutkiem – i realizacją jednego z pokongresowych postulatów – była Letnia Szkoła Przekładoznawstwa, zorganizowana w dniach 12–16 września 2023 roku w Łodzi przede wszystkim dla doktorantek i doktorantów zainteresowanych zagadnieniami przekładu.

W przekonaniu, że rozważania dotyczące sytuacji i kierunków rozwoju polskiego przekładoznawstwa powinny znaleźć kontynuację, zapraszamy Państwa do udziału w II Kongresie Polskiego Przekładoznawstwa. Jego hasłem przewodnim będzie „Epoka zwrotów” – rozumiana zarówno jako czas, w którym prowadzimy nasze badania, jak i czas, który poddajemy badawczej refleksji. W ramach dokonanego w latach 90. „zwrotu kulturowego”

przekładoznawstwo przekroczyło granice wyznaczane przez nauki filologiczne, ale dalsze zmiany przyniosły zwroty kolejne: „zwrot etyczny”, „zwrot ku tłumaczom”, „zwrot archiwalny”, „zwrot performatywny”, „zwrot cyfrowy”, „zwrot technologiczny”, „zwrot empiryczny” i „zwrot globalizacyjny”, „zwrot twórczy”, „zwrot ekologiczny”, „zwrot refleksyjny”, „zwrot wielojęzyczny”, a także „zwrot na zewnątrz”. Wszystkie łączą się z różnorodnymi, nierzadko radykalnymi przewartościowaniami metodologicznymi i otwarciem nowych perspektyw w badaniach humanistycznych.

O tym – i nie tylko o tym – chcielibyśmy z Państwem porozmawiać na II Kongresie.

W jego ramach przewidujemy wykłady plenarne, sesje referatów, a także dyskusje poświęcone istotnym problemom polskiego przekładoznawstwa, w tym rozwojowi kadr i kształceniu doktorantek i doktorantów.

Czekamy na Państwa zgłoszenia propozycji tematów całych sesji referatowych lub pojedynczych referatów.

Sesje referatowe (panele): zapraszamy do nadsyłania propozycji tematów sesji referatowych w formie opisu problemu lub obszaru badawczego (do 2000 znaków). Osoba proponująca temat sesji zostanie poproszona o ocenę referatów zgłoszonych do jej panelu – w porozumieniu z Komitetem Organizacyjnym – i o przewodniczenie obradom. Termin nadsyłania propozycji paneli upływa **30 listopada 2024 roku**. Ogłoszenie przyjętych tematów paneli wraz z ich opisami nastąpi **15 stycznia 2025 roku**. Formularz zgłoszeniowy – w załączeniu.

Pojedyncze referaty: zapraszamy do nadsyłania propozycji referatów (do 1000 znaków). Referaty (20 minut) będzie można zgłaszać do konkretnego panelu z listy, która zostanie ogłoszona **15 stycznia 2025 roku**, albo w ramach otwartego naboru, który również zainicjujemy 15 stycznia. Propozycje zostaną ocenione przez prowadzących panele w porozumieniu z Komitetem Organizacyjnym Kongresu. Termin nadsyłania propozycji referatów upływa **31 marca 2025 roku**. Informację o przyjęciu referatu prześlemy do **15 maja 2025 roku**.

Proponujemy, by tematyka obrad koncentrowała się wokół następujących zagadnień, choć nie musi się do nich ograniczać:

- Przekład literacki, specjalistyczny, ustny i audiowizualny w epoce zwrotów: aktualne tendencje, nowinki i mody metodologiczne, metajęzyki;
- Trwałość i dezaktualizacja historycznych języków teoretycznych;
- Eko-przekład, ekologia tłumaczenia oraz nieantropocentryczne koncepcje przekładu;
- Refleksja przekładoznawcza i praktyki translatorskie wobec zwrotów w badaniach kulturowych: performatywnego, refleksyjnego, przestrzennego, cielesnego, medialnego, ikonicznego, cyfrowego, posthumanistycznego;
- „Post-przekład” i „post-przekładoznawstwo”;

- Transdyscyplinarność przekładoznawstwa – refleksja teoretyczna i metodologiczna, praktyki analityczno-interpretacyjne;
- Latentne teorie przekładu;
- Przekładoznawstwo akademickie i nie;
- Historia poszczególnych polskich ośrodków i szkół przekładoznawczych;
- Historie literatury tłumaczonej w Polsce;
- Arcydzieła literatury tłumaczonej w Polsce;
- Literatura polska w przekładzie;
- Wybitne tłumaczki, wybitni tłumacze;
- Wpływ zwrotu technologicznego i rozwoju sztucznej inteligencji na praktykę i badanie przekładu;
- Perspektywy rozwoju przekładoznawstwa - projekcje i przewidywania;
- Przekładoznawcze varia.

Oplata konferencyjna (obowiązuje wszystkich uczestników):

- **700 zł** dla pracowników naukowych;
- **350 zł** dla doktorantów, studentów i uczestników bez afiliacji.

Oplata obejmuje koszt uczestnictwa w dyskusjach plenarnych i obradach sesji referatowych Kongresu, materiały konferencyjne i przerwy kawowe; należy ją wnieść do **15 czerwca 2025 roku** na numer subkonta, który podamy w późniejszym terminie. Wszyscy uczestnicy Kongresu otrzymają certyfikaty potwierdzające udział w jego pracach. Informacje o Kongresie będziemy publikować na naszej stronie internetowej:

<http://kongres-przekladoznawstwa.confer.uj.edu.pl/zaproszenie>

Zapraszamy, ciesząc się na spotkanie z Państwem – do zobaczenia w Poznaniu!

Komitet Organizacyjny Kongresu:

dr hab. Barbara Bibik, prof. UMK
dr hab. Tamara Brzostowska-Tereszkiewicz, prof. IBL PAN
dr hab. Agnieszka Chmiel, prof. UAM
dr hab. Magda Heydel, prof. UJ
dr hab. Agnieszka Kwiatkowska, prof. UAM
dr hab. Leszek Małczak, prof. UŚ
dr hab. Ewa Rajewska, prof. UAM – przewodnicząca
dr Aleksandra Wieczorkiewicz
dr Agnieszka Wójcicka
dr Zofia Ziemann
mgr Agnieszka Górna
i mgr Michalina Wesołowska – sekretarzynie

Rada Naukowa Kongresu:

Prof. dr hab. Edward Balcerzan
Prof. dr hab. Anna Bednarczyk
Prof. dr hab. Jerzy Brzozowski
Prof. dr hab. Anna Cetera-Włodarczyk
Prof. dr hab. Piotr Fast
Prof. dr hab. Marta Gibińska
Prof. dr hab. Jerzy Jarniewicz
Prof. dr hab. Jerzy Koch
Prof. dr hab. Ewa Kraskowska
Prof. dr hab. Maria Krysztofiak-Kaszyńska
Prof. dr hab. Anna Legeżyńska
Prof. dr hab. Roman Lewicki
Prof. dr hab. Elżbieta Skibińska
Prof. dr hab. Marta Skwara
Prof. dr hab. Tadeusz Sławek
Prof. dr hab. Tadeusz Szczerbowski
Prof. dr hab. Jerzy Święch
Prof. dr hab. Elżbieta Tabakowska
Prof. dr hab. Bożena Tokarz
Prof. dr hab. Teresa Tomasziewicz
Prof. dr hab. Małgorzata Tryuk
Prof. dr hab. Jean Ward
Prof. dr hab. Bogusław Żyłko